

Baltijas Semkopis.

Apsteļamā:

„Baltijas Semkopis“ Administrācijā, Nr. 14, Rīgas Kalku-eelā Nr. 14, Puhziņu Gēberta un beedra grahmatu-bodē. Bez tam Rīgā: Šilling'a, Kapteina un Lūhava grahm.-bodis un pee lopm. Verchendorff'a t., pilf. Kalku-eelā Nr. 13. Zitās pilf. hās: wifas gr.-bodis. Uf lau teem: pee pag.-wald. mahzitateem, skolotajeem, ic.

6. gads.

Rīgā, 27. augustā.

Maksā ar peesuhitfchannu par pasti:

Ar Peelikumu: par gadu 4 rub., bej peelit. 2 rub. 60 t.
Ar Peelikuma: par 1/2 gadu 2 r. 20 t., bej peelit. 1 r. 40 t.
Maksā ekspedizijā un grahmatu bodēs jāņemot:
Ar Peelikumu: par gadu 3 rub. 50 t., bej peelit. 2 rub.
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 r. 80 t., bej peelit. 1 r. 10 t.
Peelikums ween par gadu 1 r. 50 t., par 1/2 gadu 80 kap.

Nr. 35. Lihdi ar Baltijas Semkopi ik nedēļas ijuahf Peelikums ar stahsteem un derigu laika-kawekli; **1880.**
maksā 1 rub. 50 kap. par gadu, 80 kap. par pusgadu.

Sadraudzīgu beedribu normal-statuti.

Lairakstids jau daudfreis rakstits par „normal-statuteem“, bet tikai rets kahds laiktajs tos pasih, tadeht ka tee gan isfludinati „Waldibas Wehstnefi“, bet ne ari muhsu lairakstids. Tadeht tos te nodrukajot, zeram faweem zeen. laiktajeem pa prahtam darit, femiſchi eewehrojot ka jaunakos laikos ari Latweefchi jo wairaf jahf domat uf beedribu dibinafchannu, ne ka tas lihdi ſchim notika. — Sadraudzīgas beedribas apstiprinot walfts waldiba zeeſchi turahs pee ſcheem normal-statuteem un tikai tahdi pahrgroſijumi teef peelaiſti, kas dibinajahs uf weetigahm ſawadibahm un waijadſibahm. Ari Jelgawas Latweefchu beedribas statuts ſaſtan wahrdu pehz wahrda ar normal-statuteem, tadeht te pa-fneedſam ſchi statuta ofizielu tulkojumu, kas ta ſkan:

Jelgawas Latweefchu sadraudzīgas beedribas statuts.

Wis pahrigi noſazijumi.

§ 1. Jelgawas Latweefchu sadraudzīgas beedribas mehrtis ir tas, ka ta faweem lozektēem un ta familijahm isgahdatu eefpehſchannu, ſawu brihwu laiku pawadit ehrti, patihkami un leetderigi.

§ 2. ſchi mehrtis deht beedribai ir atkants, preeſch faweem lozektēem un to weefēem isrihtot balles, maſkerades, dantiſchu-, muſikalifkus- un litererifkus wafarus un dramatiſkus israhbijumus; grahmatas, awifes un zitus lairakstus eegahdatees, tapat ari leetas-pratejus jeb mahzitus wihrus uſajinat, lai tee tanis daſchadās ſinibās isrihko preeſchlahijumus, kas uf tam beretu, ka ſtarp beedribas lozektēem is-platitos derigas ſinaſchanas.

I. peefihmejums. Maſkerades un dramatiſkus israhbijumus beedribā tikai ar tahsweetas polizejas atkaufchannu war isrihtot; israhdit war tikai tahdus teatra gabalus, kuru israhdiſchana ir atwehleta no dramatiſkas zensures, kas pastahw pee drufas-leetu wirswaldes, pee kam nedriht atfahptees no originaleem, kas no zensuras atwehleti.

II. peefihmejums. Dſeijas deklamēret, waj kuplejas ic. dſeedat, waj litererifkus preeſchnefumus isrihtot war katru reifu tikai pehz atkaufchanas no drufas-leetu wirswaldes waj no mahzibas-apgabala kurata, kura pehz noſazitas ſahrtības ja-isluhdjahs pat ari ja tahdi litereriski raſchojumi teef isrihtoti, kas ar zensuras atkaufchannu drufati.

III. peefihmejums. Sludinajumi par teatra-gabalu israhdiſchannu bej kawefchannahs ja-eeſuhſta drufas-leetu wirs-walbei.

IV. peefihmejums. Polizejas weetneekam pee katras teatra israhdiſchanas jadod ſapulze leetderigs ſehdeklis.

V. peefihmejums. Muſikalifkus wafarus, ja tanis isleeta tikai muſikas raſchojumus, kas ar waijadſigo atkaufchannu isdoti, war isrihtot bej ka uf tam eepreeſch buhtu ja-isluhdjahs atkaufchana; bet ja nodamats isrihtot tahdus muſikalifkus gabalus, kas wehl naw drufati, tad tee eepreeſch, zauruhloſchanas deht, ja-eeſneedſ tahsweetas zensurai jeb tai eestahbei, kas winas weeta.

VI. peefihmejums. Bez wifa, kas augſcham ſazits, beedribai ari wehl ihſta laika jalaiſch ſina par ſawahm wafaru-ſapulzehm un ja-eeewehro wispahrigēe noſazijumi, kas ſchini ſina laiſti.

§ 3. Beedriba pate noſata, kahdā laikā wina beedribas lozektēem un to weefēem ik deenas atklahjama.

§ 4. Beedribas mahjā war uſturetees lihdi pulkſtens 1 nakti. Teem beedribas apmekletajeem, kas- pehz ſchi laika te paleef, aiseijot jamakſā ſchahda ſtrahpes-nauda beedribai par labu:

par pirmo pusſtundu	—	rub. 30 kap.
„ otro	„	— „ 90 „
„ treſcho	„	2 „ 10 „
„ zetorto	„	4 „ 50 „
„ peekto	„	9 „ 30 „
„ ſeſto	„	18 „ 90 „
„ ſeptito	„	39 „ 10 „

Peepadſmit minutes pehz beidſamā brihja, par kuru ſtrahpes-nauda jamakſā, ſapulze uf wiſu wiſi jaſtehti.

§ 5. Zif ilgi beedribas mahjā war palikt un zif leela ſtrahpes-nauda maksajama tanis reifās, kad beedribas lozekli janahf uf general-ſapulzi, kad isrihko dantiſchu-wafarus, balles, maſkerades, gada- un zitus ſwehtkus, to noſata beedribas lozekli general-ſapulze, bet preeſch-ſtahwoſchā paragrafā noſazito laiku, kurā ſapulze uf wiſu wiſi ſleh-dſama, ne kad nedriht pahrgroſit.

§ 6. Sahot no Salās zetortdeenas pa wiſu to laiku lihdi pirmās Deeldeenas beigahm, tapat ari pirmā Seemas-ſwehtku deenā beedribas mahja paleef ſlehgta.

§ 7. Beedriba war leetat ſehgeli ar uſrakſtu: „Jelgawas Latweefchu sadraudzīgas beedribas ſehgelis.“

Beedribas lozekli.

§ 8. Jelgawas Latweefchu sadraudzīga beedriba pastahw ij iſhteneem un ij goda-lozektēem. Zif lozekli katrā ſchini ſchirā war buht, to noſata beedribas general-ſapulze.

§ 9. Beedribas lozekli newar buht: 1) ſeeweeſchi; 2) tahdi, kas wehl naw pilnās gadās, bej ween tahdi, kam kahda tſchina; 3) ſkol-neeki un junkuri, pat ari ja teem pilni gadi jau buhtu; 4) tahdi, kas pehz statutu noſazijumeem no beedribas reif jau isſlehgti; 5) tahdi, kuru teefības zaur teefas ſpreedumu aprobeſchotas.

§ 10. Iſhtenos lozektus uſnem reifi mehneſi, noſazitās deenās, zaur baloteereſchannu, uf diwu beedribas lozekli preeſchlikumu. Kandidata kruſtamais-, tehwa- un familijas-wahrdš, dſihwes ſahrtu un dſihwes weeta ja-erakſta ſchim noluhkam apgahdatā grahmatā, paraf-ſtotees teem lozektēem, kas kandidatus uſdewuſchi.

§ 11. Beedribas lozekli, kas kahdu kandidatu uſdod, apgalwo ka tahda kandidata uſnemſchannai naw pretim tee kawekli, kas 9. § mineti. Kad peenahkts, ka kahdam jaunufnemtam lozektlim naw bijuſchās teefības beedribā eestahtees, tad tam beedra-bikete tuhdaſ jadod atpataf un wiſch, lai buhtu ka buhdams, bej baloteereſchannas no beedribas lozekli ſkaita teef isdſehſts.

§ 12. Iſwillkums ij tahs grahmatas, kurā uſdotee kandidati eerakſtiti, lihdi uſrakſtot kandidatu uſdewēju wahrdus, ja-isleef ſewiſchā ſludinajumā wismajaf 14 deenas preeſch baloteereſchannas, lai beedribas lozekli par uſnemameem kandidateem war ſalkaufſchinat waijadſigās ſinas.

§ 13. Baloteereſchana par kandidateem noteef no preeſchneeku (runas-wihru) ſapulzes noliktā deenā zaur teem beedribas lozektēem, kas tani deenā paſchi atnahluſchi, un pehz tahs ſahrtas, kahdā kandidats eerakſtits grahmatā. Baloteereſchannas deenā kandidati ka weefi beedribā nedriht buht.

§ 14. Kandidats teel ar weenfahrschu balsu wairakumu usnemts par beedribas lozekli.

§ 15. Jaunusnemtais beedribas lozeklis dabon statuta weenu eksemplaru un gada-biketi. Šchi bikete ja-iraksta us beedra wahrdu un zitam kahdam to nedrihst dot.

§ 16. Kandidatu, kas dee baloteereschanas par lozekli naw usnemts, newar no jauna usdot eekam naw notezejis tas laifs, ko beedribas general-sapulze tamdeht nosazijusi.

§ 17. Goda-lozekli teel eezelti us preekschneezibas preekschlikumu no beedribas lozeklu general-sapulzes zaur wairakumu ar diwi tresch-datakum no wifahm balsihm.

§ 18. Ihtenee beedribas lozekli eemakfa beedribas kafe nolikta laikā to gada-maksu, ko general-sapulze nosazijusi. Goda-lozekli ir atwabinati no gada-makfas, ja wini paschi to newehlahs makfat.

§ 19. Beedribas lozeklis, kas sawu maksu par biketi nosazita laikā naw atlihdsinajis, saudē teefibu, beedribu apmeklet.

§ 20. Ihteneem un goda-lozekleem ir brihw, bej makfas ee-eet beedribā wifās tanis deenās, kad ta wakam. Ballēs un dantschu-(familiju-) wakarōs ari seeweefchu kahrtas familijas lozekleem, bej ween teem, kas naw pilnōs gabōs, ir teefiba, beedribu bej makfas apmeklet. Musikaliskōs un litereriskōs wakarōs, tapat pee dramatiskeem isrihkojumeem, ari beedru behrnus, tatschu ne jaunafus par 12 gadeem, war peelaist. Peelaischot apmekletajus maffkeradēs, ko beedriba isrihko, jaluhko tilai us tam, ka tee eewehro nosazijumus par apgehru.

§ 21. Beedribas sinā ir atkauts, bej winas lozekleem kā weefus ari tahdus peelaist, kureem pehz ūchi statuta § 9 ir teefiba, ka tos war usnemt par lozekleem.

§ 22. Weefus war eelaist beedribā zaur kahdu lozekli, kas ar sawu rohu pee beedribas schweijera esofchā weefu-grahmatā eeraksta weefa familijas-wahrdu un dshwes-kahrtu un atbild par eewestā weefa uswefchanos un paradeem, pehz ūchi statuta nosazijumeem.

§ 23. Katram lozeklim ir teefiba, preekschlikumus, kas us beedribas buhfschanohm sihmejāhs, zelt preekschā un eerakstīt grahmatā, kas schim noluhkam apgabdata. Schos preekschlikumus beedribas preekschneeki sawā pirmā sehdejumā luhko zauri un winu spreedums us katru preekschlikumu ar wahrdeem japafludina tam lozeklim, kas preekschlikumu zehlis. Preekschlikums, ko ne majak kā wifu lozeklu desmitā data parakstijusi, ja tas naw pretim ūchi statuta nosazijumeem, us wifu wihji jaleef preekschā beedribas lozeklu general-sapulzei, lai par to baloteerē, ja preekschneeziba neatfihst, ka winas paschas warā stahw, tahdu preekschlikumu ispildit. Zautajums, waj tahds preekschlikums ir pret statutu, teel isspreestis no preekschneekem, kopā ar rewisijas-komisijas lozekleem.

Beedribas walde.

§ 24. Beedribas leetas walda preekschneeziba; sinamōs gadijumōs tai peedalāhs ari rewisijas-komisija.

§ 25. Preekschneeziba pastahw is sinama skaita lozeklu, kurus beedriba eezel.

§ 26. Preekschneekus eezel beedribas lozekli pehz gada-biletu atjaunofchanas. Katram lozeklim us winam peefuhritu balsofchanas-sihmi ja-usraksta to lozeklu wahrdi, kurus winsch pehz ta mehra, zif preekschneeku zelami, wehlahs eezelt, un ūchi sihme tad nosazitā laikā aifsehgeletā kuwerā beedribai jafuhra atpakat. Pehz ūchi laika notezeschanas eenahluschee kuweri no preekschneekem, kopā ar rewisijas-komisijas lozekleem, beedribas general-sapulzē teel attaisiti, pee kam wif beedribas lozekli war peedalitees pee balsu-skaitischanas. Tee lozekli, kas pehz balsofchanas-sihmehm leelako balsu wairakumu dabujuschi, ir eezelti par preekschneekem, tee pehz balsofchanas-sihmju skaita tuhliit palaknahkofchee ir kandidati. Kad wairak kandidatu weenlihdsigu balsu skaitu dabujuschi, tad wehleschana zaur losi ja-isschfir.

I. peefihmejums. Atkauts ir ari, augfcham minetās balsofchanas-sihmes beedribas lozeklu general-sapulzē isbalit un turpat sawahft. Bet tad wifseem beedribas lozekleem wiswehlah diwi nedelas eepreeksch jalaisch sina, kad general-sapulzei jafanahf.

II. peefihmejums. Dani deenā, kad preekschneekus zet, ir aridjan jazet til dauds rewisijas-komisijas lozeklu, zif beedriba nosafa.

§ 27. Preekschneeki zelami us 1 gadu. Ja kahds par preekschneeku eezelts beedribas lozeklis aif kahda eemesla pats atfihst, ka newarehs ispildit winam uslitos peenahfumus, tad tam tadehht preekschneezibai ar rakstu jalaisch sina, un preekschneeziba, ja preekschā zeltos eemeslus atfihst par peenemameem, wina weetā is kandidatu skaita eezel zitu preekschneeku. Tapat ispildama kahda preekschneeka weeta, kas nomiris, ilgi flims waj ilgi naw mahjās.

§ 28. Uszainatais kandidats ispilda truhfstoofchā preekschneeka weetu bej baloteereschanas: ja kahds preekschneeks flims waj aifzelojis — lihdsi tas paleef wefele waj pahrnahf; zitōs gadijumōs — lihdsi zelschānu laifam.

§ 29. Wifseem preekschneekem weenadas teefibas un ne weens no wineem nestahw augstaki par teem ziteem preekschneekem. Bai beedribas tefofchās darischanas buhtu jo weeglafi un ahtraki isdaramas, tad preekschneeki is sawa widus eezel presidentu un rentmeistru un isdala wifseem preekschneekem uslittās darischanas sawā starpā pehz brihwās norunas.

§ 30. Preekschneeku sehdejumi noteef wismasaf reisi mehnesi tanis no preekschneezibas nosazitās deenās; sewischofs atgabijumōs presidents kura katrā laikā preekschneekus war sawautt us sehdejumu.

§ 31. Preekschneezibai peederoschās leetas teel isschfirtas zaur weenfahrschu balsu wairakumu. Ja gabitos kahdas leetas, kuru deht zeltos schaubischanahs, tad tahs isschfir beedribas general-sapulze.

§ 32. Preekschneezibai peekriht pilnigi nosazit par beedribas fainneezibas leetahm. Wina nolsehdsi kontraktus, pehrf mebelus, traufus, galda-drahnas ic., waj nu klaijā pahrsolijumā, waj ekonomiskā wihjē tos eegahbadama, it kā tas, pehz winas domahm, preeksch beedribas ir labafi un leetderigafi.

§ 33. Tahlak preekschneezibai ja-apgahdā kahrtiga un leetderiga beedribas mahja, bet wisgaligi par to nospreesch beedribas general-sapulze.

§ 34. Preekschneeziba noleef: a) kuras deenās ja-isrihko balle, maffkerades, familiju- un musikaliski wakari un ziti isrihkojumi; b) zif weeseem jamakfā par ee-eeschanas-biketi un c) zenas par ehdeeneem, dshreeneem, par kahrtihm, ko beedribas mahjā isleetā, par bilarda spehli ic.

Peefihmejums. Bufetes sinā, ko beedribā tura, ir jaturahs pee atzises un zitu nodofchanu lifumeem.

§ 35. Preekschneeziba peenem beedribas mahjas deenderus un luhko zeeschi us tam, ka tee sawus peenahfums ispilda godigi, uszihrtigi un apdomigi.

§ 36. Par katru preekschneezibas sehdejumu jawed protokols, kas no wifseem preekschneekem parakstams.

§ 37. Par nosazijumeem, kas beedribas lozekleem jafin, ja-isleef kahdā schim noluhkam noteiktā istabā un ar preekschneeku paraksteem fludinajumi, kurus preeksch diwi nedetu beigahm newar nonemt.

§ 38. Wifus beedribas isdewumus preekschneeziba ispilda pehz budscheta, kas il gada no beedribas general-sapulzes apstiprinams.

§ 39. Zif tahlu pahraf par apstiprinato budschetu preekschneeziba war eet isdewumus pildidama, to nosafa general-sapulze. Par wifseem tahdeem isdewumeem preekschneeziba gada-rehfinumā dod issfajdrojumus.

§ 40. Beedribas naudas waldischanu usnemahs weens no preekschneekem, wif preekschneeki ir atbildigi ka beedribas nauda un ihpaschums neteef aifkahrti, bej ween tanis gadijumōs, kad beedribas ihpaschums teel isschlechts un nauda netahrtigi isdota us kahda preekschneeka weenpusigu nolehmmumu, teem ziteem preekschneekem nesinot.

§ 41. General-sapulze nosafa kahrtibu par beedribas naudas isdofchanu t. i. zif leelu sumu war isdot tas preekschneeks, kas beedribas kafi walda, zif leelu sumu newar isdot bej wairak preekschneeku paraksteem waj bej wifas preekschneezibas nolehmmuma, kas protokolā parakstams; tapat general-sapulze noleef kahrtibu par beedribas naudas sanemfchanu un usglabafchanu.

§ 42. Katra mehnescha beigās preekschneeziba, klahht peenemot rewisijas-komisijas lozeklus, rewideerē beedribas sfaidro naudu pehz kwitantzhem un grahmatahm par eenehmmumeem un isdewumeem, un par tam, kā ar rehfinumeem stahw, beedribai isdod mehnescha-rehfinumu ar to paraksteem, kas rewisiju isdarijuschi. Preekschneezibas mehnescha-

rehkinums teef islihts schim noluhkam nofazitā istabā un neteef nonemts, eeflam nahfofchā mehnefcha rehkinums naw issludinats.

§ 43. Katra gada beigās preefschneeziiba fastahda wispahrigu rehkinumu-pahrskatu, tikpat par eenemto naudu, ka aridsan par beedribas fainneezibas buhshanahm notezejuschā gada, un budschetu par nahfofchā gada eenehnumeem un isdewumeem. Schi rehkinuma-pahrskata rewisija un budscheta eepreefschēja zaurfuhfofchana rewisijas-komisijai ja-isdara mehnefcha laifā. Par tam, ka schis usdewunns ispidits, teef islihts sludinajums; rehkinuma-pahrskats, budschets un rewisijas-komisijas protokols jadara sinami beedribas lozefkeem un tee safauzami uf general-fapulzi, kurai preefschneeziiba apstiprinafchanas deht leef preefschā rehkinuma-pahrskatu un budschetu.

§ 44. Jauni preefschneeki, kad tee eestahjajs fawu peenahkumu ispidifchana, rewideere, kopā ar teem preefschneekeem kas isstahjajs, naudas sumas, dokumentus, grahmatas un beedribas ihpafchumu, un usnem par scho rewisiju protokolu, kas no wiseem dalibneefkeem parafstams.

§ 45. Pee athildibas preefsch general-fapulzes preefschneeki teef aiginati waj uf rewisijas-komisijas preefschlikumu waj kad ne mafak kā beedru defmitā dala ar fawu parafstu to pagehr.

Kahrtibas ufturefchana beedribā.

§ 46. Beedribas mahjā esofcheem ja-eewehro peellahjiga kahrtiba, rahtriba un godiga ifturefchanahs. Ufraudfiba par tam peenahfahs tam preefschneefkam, kuram dischura un teem ziteem klahf-esofcheem preefschneekeem.

§ 47. Kad kahds preefschneeks pamana, ka kahds beedribas lozefkis waj weefis pahrfahpj kahrtibu, godigas ifturefchanahs jeb kahrtibas nofazijumus, tad winsch tam to atgahdina, bet ja wajadfigs, tad winsch pahrfahpeju usajzina, lai tas winam eet lihdsā uf beedribas waldes istabu, tur dot atbildi. Kad no beedribas mahjā esofcheem kas teef darits, to isglihtotā fabeedribā newar zeef, tad dischuras jeb tas preefschneeks, kas wina weetā, pahrfahpeju usajzina, lai tas no fabeedribas aiseet un par wina pahrfahpfchanahm usnem protokolu, to tee parafsta, kas notifuschai nekahrtibai bijuchi leezineeki. Schis protokols nahfofchā preefschneeku sehdejumā teef zauri luhfots un uf to pahschu sehdejumu teef atajinati tikpat nefahrtibas leezineeki, kā aridsan tee, kas to padarijusch. Leetu pahrbaudijust, preefschneeziiba nolemj, waj tas, kas nefahrtibu padarijis, turpmat pee beedribas war nemt dalibu waj nē. Ja nofpreesch ka nē, tad wainigajs, ja tas ir weefis, uf wiseem laifeem jaude teeftibu, beedribas mahju apmeklet, bet ja tas ir beedribas lozefkis, tad preefschneeziibas fpreedums pahrbaudifchanas deht janodod general-fapulzei un ta safauzama diwu nedelu laifā.

§ 48. Strihdi un sawstarpiga fanihlfchana starp teem, kas beedribas mahjā, ja tas tif naw notizis wahrōds un darbōds, kas beedribā naw zeefchani, teef no preefschneekeem, strihdneefkeem klahf-esof, ismekleti un beidsamee schi noluhka deht nofazitā laifā teef usajzinati zaur sinojumu. Kas no strihdneefkeem pee ismeklefchanas neatnahf, tam ar preefschneeziibas fpreedumu jabuht meerā. Kad neatnahlfufchee peenefs eewehrojannus eemeslus, furu deht wini naw nahlfufchi, tad, ar wineem norunajot teef nolikts otrs sehdejums leetas ismeklefchana. Kas ari uf scho sehdejumu neatnahf, tas uf wiju wihfi padodahs preefschneeziibas fpreedumam.

§ 49. Leetas par perfonifku aifnemfchana starp beedribas apmekletajeem teef no preefschneekeem uf wiju wihfi isfchirtas islihdifinadama garā, waj nu fanihlfchana isfchaidrosot, waj zaur tam, ka wainigajs pret aifnemto datu aifbildinajahs.

§ 50. Strihdi un miselki starp beedribas apmekletajeem pee aprehkinuma kahrtichu spehlē un tapat pee wifahm zitahm spehlehem teef isfchirti no preefschneefa, kam dischura; kas ar wina fpreedumu naw meerā, tas to war pahrfuhdjet pee preefschneeziibas, bet schi to leetu isfchir wisgaligi.

§ 51. Wif augfchejee nofazijumi par kahrtibas un peellahjibas ufturefchana beedribā, fhimejajs tapat ari uf preefschneekeem, bej ween tee nofazijumi par kahrtibas pahrfahpeja israidifchana no beedribas uf weena weeniga preefschneefa nolehnumu. Kad kahds preefschneeks peellahjibu pahrfahpj, tad wina israidifchana no beedribas tam brijfcham, newar zitadi nofpreest, ka pehz protokola, to parafstijusch weens waj wairaf preefschneeku un notifuschās nefahrtibas leezineeki.

§ 52. Beedribas mahjā ir atkautas wifas spehles, bej ween hafarda-spehles un tahdas, par furu aifleegfchana fadraudfigās beedribas kahds waldbibas-nofazijums laifis. Hafarda-spehles ir schahdas: rulete, domino-lotto un zitas. No kahrtichu spehlehem tifai komerzspehles atkautas, proti schahdas: bostonga-, preferangs-, piketa- un wista-spehle ar wifahm fawahm nodatahm, tahm lihdf jerlafcha-, Sibirijas wista- un winta-spehle, muscha-, besika- un ekarti-spehle. Beedribas apmekletajeem par sinu beedribā redjamā weetā ja-isleef farafkis par wifahm augfcham minetahm spehlehem. Schini farafkīa newfnemtas spehles beedribā neteef atkautas.

§ 53. Jo fhikali nofazijumi par spehlehem teef laifiti zaur beedribas general-fapulzes ihpafcheem nolikumeem.

§ 54. Aprehkinajumam par spehli janoteef lihdf ar spehles no-beigfchana; spehles paradu pahrfahfchana no weena uf otru ir aifleegta un latram jamakfā teem, kureem winsch naudu palizis paradā.

§ 55. Kad tas, kas spehlē pahfpehlejis, fawu paradu nefamafkā, tad tas beedribas lozefkis, kas winejis, paradneefa wahrdu ne wehlat kā 3 deenu laifā pehz notifuschās spehles, war eerafstīt paradugrahmatā; zitadi winsch jaude fawu teeftibu, pee beedribas waldes meklet palihgu. Ja tas, kas tuhdat pehz spehles ar fawu pretineeku naw aprehkinajees, ir weefis, tad winetajs wina wahrdu tifai tani pahschā deenā waj tuhlit otrā deenā war eerafstīt paradugrahmatā, zitadi winsch tapat pajaude fawu teeftibu, pee beedribas waldes meklet palihgu.

§ 56. Weefis, kas fawu wineftu naw dabujis, to paradneeku, kas winam naw famafkajis, eerafsta paradu-grahmatā ar ta beedra palihgu, kas winu eewedis, bet ja tas naw klahf, tad zaur kahdu preefschneeku, eewehrojot augfchēja paragrafā nofazitos terminus.

§ 57. Preefschneeki paradu-grahmatu if deenas luhfo zauri, eewehro nefamafkatos spehles-paradus un bej fawefchana usajzina paradneefus, lai tee fawus paradus famafkā, bet eeflam tee naw mafajusch, wineem teef aifleegts beedribu apmeklet.

§ 58. Pehz dimi nedelahm no ta laifa, kad kahds eerafstīts paradu-grahmatā, tas beedribas lozefkis, kas to eerafstijis, war no jauna peeteiftees, ka winsch mafjōs wehl naw dabujis, pehz kam preefschneeziiba paradneefam wehl dod nedelu laifa, kurā tam paradus jafamafkā. Ja winsch ir tad wehl nemafja, tad winsch uf preefschneeziibas nolehnumu bej baloteerefchanas no beedribas lozefku flaita teef islehgts.

§ 59. Ja pee eerafstifchanas paradu-grahmatā gaditos kahds mifejums, tad tas, kas eerafstīts, to war usrahdit preefschneeziibai, kura tahdu mifejumu otrā deenā fawā sehdejumā isfchir, pehz tam tad wina eerafstifaju un eerafstīto preefschā aiginajust.

§ 60. Beedribas lozefki ir pilnigi atbildigi ne ween par faweem, bet ari par no wineem eewesto weefu kahrtichu-paradeem; bet fawu teeftibu, beedribu apmeklet, wini pajaude, fawu weefu paradu deht, tifai pehz tam, kad tas, kas fawu mineto naudu naw dabujis, to jau pa otram lahgam preefschneeziibai peerahdijis.

I. peefihmejums. Beedribai naw aifleegts, fawu lozefku atbildibu par no wineem eewesto weefu spehles-paradeem apbeschot lihdf kahdai sinamai jumai, bet tahdai jumai tad jabuht weenlihdfigai til preefsch beedribas lozefkeem, kā ari preefsch weefeam.

II. peefihmejums. Aprehkinums pee bilarda-, fegetu-, biffle-spehlehem ic. naw padots nofazijumeem par kahrtichu-spehli, un teef nobeigts starp pahfcheem spehletajeem pehz brijfwa lihguma, bej ka beedribas walbei buhtu ja-zeet par widutaju.

Beedribas lozefku general-fapulze.

§ 61. Beedribas lozefku general-fapulzes ir schahdas: 1) kahrtigā, furu preefschneeziiba if gada safauz nemt pretim un apstiprinat gada-rehkinuma pahrfkatu, budschetu un rewisijas-komisijas protokolu, to ta tos rewideerejot usnehmuf, un 2) ahrtahrtigas, kas teef safauktas a) kad ja-ijipreesch kahds preefschlikums, kas parafstīs wismafat no lozefku dejmitās dasas; b) kad japahrbauda preefschneeziibas fpreedumi par lozefku isflehgfchana no beedribas; c) kad janoflehdf kontrafks par beedribas mahju; d) kad japahrtajfa patfahwofchee un ja-eewed jauni nofazijumi, pehz kureem it wiseem beedribas lozefkeem ja-ifturahs un furus laif beedribai pehz schi statuta atkauts; e) kad jafpreesch par

preekšneeku darbeem tantis zaur statutu nofazitōs gabijumōs un kad jānošaka preekšneeku atbildības mehrs, un f) wīsu zitu preekšlikumu pahrbaudīšanas un apstiprināšanas deht, ko preekšneeziba pehz statuta general-sapulzei eefneebj.

Peefihmejum s. Rahrtiba par general-sapulzes šafaulšchanu, par winai eefneegto jautajumu iſſpreekšanun un par wīseem ziteem tahdeem ſihkumeem teel nofazita zaur ihpaſcheem, no general-sapulzes laiſchameem nolikumeem.

§ 62. General-sapulzei peederofchās leetas teel iſſchirtas ar weentahriſchu balſu wairakumu, zaur baloteereſchanu; bet kad japahrtaiſa no wīseem lozektēem iſpildami nofazijumi, kad jawehl goda-lozektī un kad preekšneeki ja-atzet, tad waijaga balſu wairakuma, kas iſtaiſa wīsu klah-efoſcho lozektu diwi treſchdalas.

§ 63. General-sapulze ir uſluhkojama par pilnigu, kad tani wīsmafat wīsu iſtēno lozektu 1/3 dala atnahkufi; zitadi preekšneezibai jaſafauz wehl weena general-sapulze, kura tad tos tai peederofchos un eepreekſchejai general-sapulzei preekſchā zeltos jautajumus iſſpreekſch wiſgaligi, weena alga, zil lozektu ſapulzē atnahkufchi. Dtr'reiſejo ſapulzi nedrihft ahtraki ſajautt kā diwi nedetas pehz tahs deenas, kad nepilmigā ſapulze bija kopā.

§ 64. Baloteereſchana general-sapulzē noteel zaur hūmbinahm un katrs beedribas mahjā klah-efoſchais lozektis ſawu būnabinu eeleef pats, beſ ka to kahdam zitam uſdotu.

§ 65. Deſ tahs gubernatoreem pehz likumeem (Viſ. krahj. II. fehj. art. 547, wiſpahr. gub. nofazij., iſdew. no 1876. gada) atwehletās teeſības, ka wīni ſadraudſigas beedribas war ſlehgt, tilkihdj ka peenahf ka tanis faut kas noteel pret walſts kahrtibu, pret wōspahrigu droſchibu waj pret tiſlibu, gubernators ari katrā laikā ja wiſch to atſihft par waijadſigu, beedribu war ſlehgt tadeht ka tani noteel nepeeklahjibas jeb statuta pahrkaphſchana, p. p. kad tani atkauj hajarada-ſpehles 2c.

Saimneezibas nodafa.

Atbilde Bogu Jana kungam.

Zuhſu rakſis „Jautajumi par rugaju miſoſchanu“ „Balt. Semk.“ 33. numurā ſch. g. aiſnem preekſch ſemkopibas loti ſwarigu leetu, uſ ko es pee wīſas newatas labpraht gribu atbildet un ihpaſchi tadeht newaru klufu zeeſt, ka Zuhſu rakſis weetahm ſkan kā ſihweſchanas rakſis, kas to til loti teizamun leetu publikai waretu reebigu padarit. Zeentijamā publikā gan radisees daudj kam ſihweſchanas reebigas, un zeen. „Balt. Semk.“ laſitaji buhs pa leelakai dakai ſemkopji, kam no-weetnaki darbi, kadeht tad tos ar tuſcheem ſihweſchanas rakſeem apgruhtinat. — Tadeht es garaki ne-eelaidiſchoſ, paſchi jau ari ſinaſeet, kahdā prahtā Zuhſ rakſtijufchi, ja nē, tad laſeet Zuhſu rakſtu, tur at-radiſeet. — *) Nu tad eefim pee leetas paſchas!

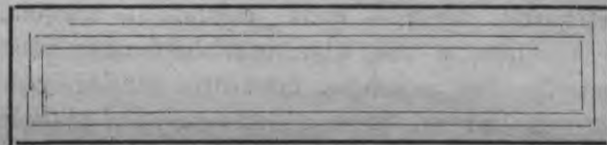
Rugaju miſoſchana, jeb labaki ſazit: Eſerta miſoſchanas arkla leetaſchana.

ſchis arklis ir neaprehkinami derihgs; tadeht ka lihds ſchim naw otra eerotiſcha, kas pee neſahlu nomaitaſchanas un ſemes ruh-gſchanas paſkubinaſchanas, tam derigumā zil ne zil lihdsigs buhtu. Tas arklis ir Baltijā lihds ſchim til pee Grahmana kunga Rigā dabujams. Rahds tas iſſkatahs, to warehs tagad gan jau katrā leelakā muiſchā dabuht redſet; kā ar to ſtrahdajams, waijadſehs katram paſcham eet promet; jo rezeptes ſemkopjam neder, tam waijaga paſcham ar ſawu prahtu leetat. **) — Zeredams ka zeen. publikā daſcham tas buhtu leet-derigi, ſcheit laipni paſneedju: ka es ar ſcho arklu ſtrahdaju un ko lihds ſchim eewehrojis.

*) Mehſ wīſai brihnamees, kā zeen. Dſolſara l. uſ tam nahjis, Bogu Janim tahdus pahremetumus klaiji iſſazit, kas taiſchu ſawu min. rakſtu til leetiſti ſalijis, ka wairat leetiſti rakſtit nebuht naw eefpehjam. Turpretim D. Iga eefahlumā wahrdi it nebuht naw leetiſti, un ja weltigu ſihweſchanoſ kahdam war pahrmest, tad wiſch tahdu pahremetumu pilnam iſpelnijeēs, un kad mehſ tomeht wīna rakſtu uſnemam gluſchi nepahrtaiſtu, tad tas noteel weentahrti tē iſſkaidrojamaſ leetas labad, otr-tahet tadeht, lai D. I. ſawu rakſtu drufatu iſlaſtu un — atgreestos. Reb.

**) Kas nu tahdu walodu leetahs pret publiku! Atkal jau jabrihnahs, ka zeen. rakſtitajs naw paturejis prahtā profesoza Wolfa kunga ſmalto un leetiſko walodu „Balt. Semk.“ 29. num. no 1878. g., kur wiſch ne ween ſcho arklu aprakſta, bet ari iſſkaidro, kā ar to jaſtrahdā. Turpat arklis ari nobildets. Reb.

„Wīſus rugajus, kas apſtrahdajami, leeku tuhdat pehz grabbekta ar Eſerta miſoſchanoſ arklu 1“—3“ ap-art, pehz tam kahda ta ſeme un kahds tas laiks, un tas man ir weegli eefpehjam, jo ſirgns un pa dakai ar zilweku pahrmaintot ir eefpehjam 10 puhraweetas par deenu apſtrahdot. Sirgu ſpehls ptaujamā laikā naw rehfinams, jo es to zitur newaru leetat un zilweku ſpehls netop daudj tehrets, tur nemu to maſat ſpehjoſchu ſtrahdneeku.“ Tahlat ir no leela ſwara rugajus tuhdat pehz iſkaptis un grabbekta ap-art pirms wehſch un ſaule tuklo ſemes wīrſkahrtinu ir iſſkaltējuſchi, pirms iſbiruſchās neſahlu ſehklas no uhdens un wehjo ir tahlat aiſneſtas un pirms ſaknu ne-ſahles, no labibas ſega atſwabinat, ir eefſtprinajuſchahs. Wīſahm neſahlu pilnam ſemehm ſchis darbs nepezeefſchami waijadſigs, un jo maſat ſaknu ſahku, jo labaki top ſchis darbs. (Zuhdju, lai ne weens neſaka: man ſkaidra ſeme, man tahdu ehrmu newaijaga; es ne-efmu ſemi, kur kas war augt, no neſahlehm ſkaidru redſejis, warbuht tahda gan til paradihſē atradiſees. *) Ežets top 1, 2, 3, 4 nedetas pehz arſchanoſ, pehz tam kahds laiks un kahda ſeme. Pilniga ſemes ruh-gſchana eekſtahjāhs 2, 3, 4 nedetas pehz arſchanoſ, pehz tam kahds laiks, kahda ſeme un kā parehſ tifa ſtrahdats — tahdu ſemes ruh-gſchanoſ es zītā laikā un ar ziteem arkleem til pehz diwreiſ til ilga laikā un ar 4—8 reiſ til laeem publineem eſmu panahjis. Kur pahrak ſa-ſehluſe ſeme un laiks bija ne-iſdewigs, top pehz waijadſibas otrreiſ miſots.**) Wīſi lauki, kas ar pawafara ſehju apſehjami top pehz lauka noſopſchanoſ, dſili un labi ap-arti un ir ar to pa leelakai dakai preekſch ſehichanoſ jau gatami; deht kartupeleem top ar diwjuhgu arklu dſili wagots un ar maſo Kurſemes arklu to wagu zil eefpehjam pa-dſilinata, tā tas paleel lihds pawafaram, kur kad ta pahrak augta waga top pehz waijadſibas at-ežeta un eefch tahs tā padaritas ſeklas wagas kartupeki liſti. Lauki, kas nahlanu gadu top papuwē turetī, top rudeni ar buziſchu arkleem wagoti; par peem. es ſahku no lauka malas un aru wiſapfahrt wagu uſ eefchu meſdams tahdā kahrtā:

tā paleel lauks par ſeemu, pawafari top ežets, ſuhdi uſweſti un ar Eſerta miſoſchanoſ arklu ee-arti, pehz top reiſ dſili arts un lauks preekſch ſehichanoſ ir gatams.

Wīseem ſemkopjeem dohu luhgdams to padomu, Eſerta miſo-ſchanoſ arklu eefpehjami drihſ ſawā ſaimneezibā uſnemt, iſpromet un mudri leetat. — Senat ſaſehluſchu lauku pahreſtaigajot arween nepa-tihkami ſewi jautaju: ka es ſcho eenaidneeku, neſahli, apſpeediſchu; waj ari pahraweſchu? Tagad tahdu lauku redſedams ar weeglu ſirdi waru iſſaukt: zil brangi ſaſch, tas leezina ka ſemē ſpehls; un tas ari ir no leela ſwara, kad ſemkopis pee ſaweem leeem publi-neem war jautru prahtu uſturet. — Eſerta kungs ir wīſai daudj atſihichanoſ no zilwezes iſpelnijeēs. Es wīnu nepaſihdams loti augſti zeeniju; jo tilai par wiſpahrigu labumu ruhpejotees wīnam wareja buht eefpehjam tahdu loti derigu riſku iſgudrot.***)

G. Dſolſars jeb Dſolſaru Juris.

Wiſpahriga dafa.

Weena deena Rengeſmuiſchās Krahtſchu kalnā.

Augusta mehn. 11. deenā kaimiſch man atſuhtija manas tai deenā pa paſtu peenahluſchahs wehſtules. Starp zitohm eeraugu dſeltenu paſkeli ſem kruſtijejas. Kas tad tas? A—h! „ſchi mehneſcha 17. deenā . . . Rengeſmuiſchās Krahtſchu kalnā . . . ſalumu ſwehtki . . .

*) Zil no paradihſes ſnam, tad tani jau wīſs brihnum lupli augot — tā tad tur war tahda ſeme buht, kur „ne las ne-aug!“ Reb.

**) Na, Dſolſara Igs, tad jau Zums ar „miſoſchanu“ wairat darba ne kā arot un ezejot! Reb.

***) Gruhti tizet, ka maſchinu iſgudrotaji wairat ruhpejāhs par „zilwezi“, ne kā par ſawu labumu. Ja tas tā buhtu tad jau wiſpirms wīseem fabrikanteem waija-dſetu zelt peeminas-ſtabus un tad tilai eewehrot tos zitus ſtrahdneekuſ zilweku ſa-beedribas atihſtichanoſ laukā. Jeb waj zeen. rakſtitajam warbuht ſchleht, ka tele-graſs, garainu maſchines un pa wiſam dabas-ſpehlu ſalpināſchana zaur induſtrijas un mahtias pazelſchanoſ maſat wehrtas, ne kā arklis, kura meētā warbuht jau ſchini brihdi eekſtahjāhs zits, jo leetderigats? Reb.

dseedafchana . . . danzofchana . . . laba musika . . . kreetna bufete . . . mahfsliga ugunofchana . . .

„Geda, Ernest!“
„Kas waijadfigs?“
„Swehtdeen braufim fatumds uf Rengesmuischu.“
„Atkal fatumds? nezil sen jau bijahm.“
„Bijahm? Wa nesini weza Stendera mahzibu:

Brahli fchodeen preezaijtees,
Zauniba drihs beigtees,
Pehz, kad wezums peewiltfees
Tad wairs preeks neweitfees ic.

Ernest's wairs neatbilbeja, bet rihklojajs uf kaiminu fwehtkeem. Atnahza min. fwehtku deena. Bija ari ihstena fwehtku deena! Saulite bagatigi isleha famus feltotos starus pahr noplautajeem rudsu- un fweefchu lauteem, pahr fako ahboltinu, raibajahm magonehm, astareem, lefkojahm, luhpaitetm u. w. z. mana loga preeficha. Nebija wairs meera mahja. Situ famu kumelinu ilksis un laidu prom uf fwehtku weetu.

Zau zeta fastapu fwehtku drehbes tehrpufchahs dailas „baltwaidfites fahrtluhpites,“ jaunekkus fposcheem fahbakeem, wezakus wihrus ar speekiti rola it naigi un wingri uf fwehtku plazi dodamees. Zau fadfirdejahm jaulas tauru fkanas un pretim mirdsofchee goda-wahrti ar: „Sweiki fatumds“ turp wiltiin wilto.

Noliku „bebro“ weeta un no kumelinu fargu numuru fanehmis, demos ziteem fatumu weeseem lihds.

Kahpahm uf firmo Krahtfchu kalnu. Gribofcham negribofcham eenahza prahta fchi firma „dabas mahmulinas“ dehla muhscha gaita. Gan buhs nabadfinfch breefmigas wehras un kas sin kahdus negaisus pahr famu stalto, tagad jauki wainagotu galwu pahrlaidis, pirms famu goda wahrdu „Krahtfchu“ kalns eepelnijees!*)

Zai nu ka. Karogi pliwinajajs, taures atfkan, fwehtku marfchs fahfahs, tadeht uf preefichu!

Nonahzu pee tribines, pufchotas ar fwehtku tarogu, fatumeem un pukitehm raibu raibajahm. Un tadeht lai ari ne? Tribines widu tatschu rindas stahw tautas seltenites un tautas dehli, kas fchodeen farihkojuschees fawai dseefmu karaleenei „Dihgai“ seedot.

Muischas pahrwaldneeks Stobbe fgs no katedera ihseem wahrdeem fwehtkus atklahja un iffauza aughtas laimes uf muhju Wisufchehlige Semes-tehwa labklahchanos, „uf to publika is pilnas kruhts ar flatu trihsreisigu „hurah“ atbilbeja un nu musilai lihdsfpehlejt min. foris nodseedaja: „Deems fargi Keisar.“

Nu fahfahs danzofchana. Preeks ari bija danzot tif jaula weeta, pee tif jaulas musikas (spehleja Zukuma pilsehtas foris). Pauses dseedaja sem Michelsona fga wadischanas un ari parunaja. Dseedafchana peeminot jaleezina, ka jaunee eefahjeji — wisai ihso mahzifchanahs laiku eewehrojt — brangi bija puhlejuschees un tadeht wineem daschs peedodams. Weetigais fkolotajs Weifsmama lungs ihfa runa aifnehma dauds tematus, ka: isglichtibu, femkopibu, mafchinas un Kurfemes fainneetschu nepeedalifchanos pee ifstahdes Riga. Widfemneejes tatschu daschadus flaitus audumus ifstahdijufchahs, bet Kurfemneejes gan tahdus neprotot darinat. (?) Ledina fgs runaja wairat reijas. Ari weens no attachafajeem weeseem raudfija ihseem wahrdeem tahs deenas jaufumus Rengeneeku goda-wainaga eewiht.

Ihpafchi eewehrojama bija weena no Ledina fga runahm. Ledina fgs noscheyloja, ka winu neleela draudite ari neweenprahtibas gars spehjis eelauftees. Atrodotees daschi paklihduschi tautas dehli, kas sawa apmulsufcha gara akliba famus spehtus istehrejt zitus tautas brahtus ftepenahm fehffifchanahm apkraudami, ja netaunejuschees un no zeen. publikas nizinafchanas nebihdamees, mehginajufchi tahs deenas newainigos, wineem finams reebigos, fwehtkus zaur rafteem, no kahdeem isglichtotam zilwekam ar reebumu janogreeschahs — apfengaht. Tomehr redfigajee uf weena akka zeta rahditaja neklausahs, bet foto uf preeku fwehtkeem. Zerem, ka drihs warefim no fcheem labaku fo wehtit, ka wini buhs apdomajufchi, ka bischiti mahzibas un rafsta weiklibas, fo zaur famu wezaku ruhpefchanos un mihlestitibu eegumufchees, nedrihftam tif neleetigi pa dubteem un pumeffcheem

*) Zeen. rafstaitajs buhtu publikai pa prahtam darijis, par Krahtfchu kalnu pasneegdams jo plajghakas finas, jo no wina ihfajeem preeffimejumeem par fcho „dabas-mahmulinas dehlu“ buhtu jaboma, ka wina muhschs eewehrojams. Warbuht turpmat?

wahrtit, jo ta buhtu nepateiziba pret famu tehwu un mahiti, warbuht jau kapenes gulofcheem, un ir un paleef ne kad un ne ka neaifbildinajams fauna-darbs; zerem, ka tee jo drihs fawas azis atdarihs un to postafchu eeraudfihis, turp zilweks nokluht, kad winfch grib preti feparotees gaifmu un isglichtibu nesdamam laifa garam. Das ir fpehzigaks. Kas wina rindas eestahf leedsahs, top pee malas stumts, jeb paleef apafsch kahjahm — ta ka ta: ne-eeraugams.

Tumfai eestahjotees fahfa malu malas raibas lampas mirdset un jau alafsch kahda rakete fchnahfdama gaisa kahpt. Pahrlaeku jauks flats bija, kad koschi gehrbuchahs seltenites un smuidree tautas-dehli, starp fatumeem, pukitehm, krahtotahm ugunihm beidfamo dseefmu fkanadinaja! Das aifgrahba zilweka garu, pahrzehla winu ta fatot zita, fkaifstehlotafapnu walfti!

Publika bija koti wairojufees. Wisi benki bija pilni un abi leelee dantscha platfchi mudfchet mudfcheja.

Nu ari ihsta ugunofchana fahfahs, kas wiseem pa preeku brihnum jauki isdewahs. Un tas ari nebija zitadi fagaidams, jo winu isrihkoja wihrs, kura weenojajs laba griba ar waijadfigajahm finafchanahm.

Tikai weena no masajahm „uguns nebehndnehm“ bija dabufuft iifchmauftees un fchwahfdama, krahtdama atsteepa uf dantscha plazi, fprausladama wifu apfataijahs un brangako fahrtibu atrafsdama, mums pabalwoja diwas no fawahm neaifmifstehlitehm: famu pahrlaeku jauko smarfchu un flti-faldos duhminus. Nu, ne kas, muhju seltenites winai to laipni peedos.

Preezajos lihds, lamehr jau pahri pusnaktij bija, jo newareju un newareju no jaulas weetinas, jaulas musikas un pa wifu: no fkaifstulitehm fchirtees. Bet mahjas patahli, rihta . . . oi ne, jau fchodeen darba-deena, pee mums „den blauen Montag“ neswin — ne kas negeld, jafchirahs. Nowehleju palizejeem wehl labi kreetni palihgmotees un greefu kumelinu apfahrt, lai rikfcho atkal uf mahjahm. Pascham wehl bija firds un domas Krahtfchu kalna, tadeht ne kahds brihnum, ka fahchutis pahtagu pazehlu, kad behrais peepefchi apfahjajs, bet — nesitu wis, jo biju fawas mahjas fehta.

Ai, jaufajee brihschi,

Zel nahlat atkal drihs!

Raimini! Renobeidjat lihds ar fcheem faweem pirmajeem fwehtkeem ari famu dseedafchana, bet reis fahkluschi strahdajat drofchi ar weifimu uf preefichu, tad warefim warbuht drihs atkal tif jauki padfihwot.

Rofchleiju Kahrlis.

Daschadas sinas.

No Gekschemes.

Leelfirfts Nikolajs Nikolajewitschs, wezakais ka „Now. Brem.“ isdfirduse, atstahfchot Peterburgas kara-aprinta wirskomandu, bet patureschot jahtneeku general-inspektora weetu. Pehz tam tifschot eezelti: Leelfirfts Tronamantineeks Zefarewitsch par Peterburgas kara-aprinta pulku wirskomandantu, un Leelfirfts Wladimirs Aleksandrowitschs par gwardes korpusa komandeeri.

Kanzlers firfts Gortfchakows, ka jau finots, nodoma jeemu pawadit kahda fiktaka fem. No eefahkuma runaja no Nizas, tad no Parises, un tagad rafsta, ka tas doschotees uf Florenzi, Italijs. Wina weetu pa tam ipildihis wina palihgs Giers. (Schim brihscham ari Giers aifzelojis uf ahrfemi un ahrigu leetu ministerijas wadischana ufizeta ministerijas padomneekam baronam Schomini.)

Gekschleetu ministers, grafs Loris-Melikows, kuzsch uf kahdu laiku atstahs Peterburgu, pawadidams Keisara Majesteti, ar Keisarifku atklafchana nodema fawas ministerijas telofcho darifchana ipildifchana famam beedrim, walstfekreteerim Kachanowam. — Ahrleetu ministerijas pahrwaldneeks, walstfekreteers Giers, ari naw mahjas. Wina weetu ipilda ihstena is geheimrahts Tomini.

Senata III. nodata, kas tagad faweenota ar eekschleetu ministeriju, fawas darbofchanahs tomehr wehl nebeids, bet strahdashot wehl jo projam. „Now.“ dabufufchi finat, ka grafs Loris-Melikows ufzainajis wijas ministerijas un nodatas, ari uf preefchu greeftees taifni pee III. nodatas tahdas leetas, kuras lihds fchim peedereja pee III. nodatas kompetenzes.

Wisangstafa pawehle Baldofcham Senatam, ka „W. W.“ fino, dara finamu, ka lihdsfiniga Keisarifkas kanzelejas IV. nodata

peh3 III. nodalas atzelschanas turpmal fanktees: „Wisaugstati Pascha kanzleja preefsch Keisareenes Marijas eestahdehm.“

Grasf Loris-Melikows leekot tagad zaurskalit wifu to lihdschim pee eefschleetu ministerijas pastahwofchu komifiju darbus. Ari gribot atkal apspreeft jautajeenu par to, waj Schildeem nebuhtu dodamas pilnigi wifas tahs teefdas, kuras ziti walts eefschwotaji hauda. — Tahlak stahsta, ka drihsumâ tapfchot zaurluhtotas wifu to ffolenu strahpes leetas, kas pehdejôs gadôs flittas ujwefchanahs deht tapufchi isflehtgi.

3f loti drofcha awota topot rakstis „Russ.-Deutsche Corresp.“, ka Keisars preefsch fahdahm beenahm paraktiis pawehli, peh3 kuras zeku-ministers, general-adjutants Posjets top no amata atlaisis un par waltsipadomneeku eezelts. Par zeku-ministri top eezelts lihdschimigais dselszeku komifijas presidents, general-adjutants grasf Baranows, par wina palihgu (Gubbeneta weeta) — general-adjutants Annenfows, lihdschim kara-fpehta nometinaschanas preefschneeks. Tapat ari teefu-ministers Nabofows top atlaisis no amata un wina weeta nahf senatoris Rowalewskis, pasihstamais jurists.

„Wald. Wehst.“ isfludina par fchahdahm pahrgrofschanahm amatôs: Odesas teefu-palatas profurors Jewreinows eezelts par senata I. departamenta wirsprofuroru; eefschleetu ministerijas wispahrigu darifchanu departamenta direktors Mansurows — par ministru komitejas darifchanu wedeju; bijuschahs augstakâs effekutiv-komifijas kanzlejas preefschneeks Skalkowfki — par eefschleetu ministerijas kanzlejas direktoru.

Peh3 kara ministerijas nofazijuma 1880. gadâ janem rekrufchi Widsemê 2,835, Kursemê 1,732 un Zgaunijâ 1,059. Wifas walts rekrufchu flaits fchogad ir 235,000.

Tautas apgaismoschanas ministerijâ topot apspreefts jautajeens par periodifkeem skolotaju kongreseem, kas katrâ mahzibas apgabala buhtu noturami.

Tautas apgaismoschanas ministerijâ efot nodomats eezelt femifchu komifiju preefsch jautajeena apspreefchanas, waj nederetu real-fkolas pahrwehrt amatneezibas skolâs (профессиональные школы), kuras mahzekli waretu pilnigi fagatawoti tapt preefsch fahda amata jeb dshwes lahrtas.

Gubernas pahrwalde, ka „Pet. Wed.“ stahsta, tapfchot turpmal zitadafi eegrosita. Gubernators dabufchot daudf plafchaku waru — winsch buhschot preefschneeks wifâs waldischanas eestahdês, ta ka turpmal domenu, kontroles, kameralu un zitas lihdschimigâs pahrwaldes stahwefchot taisni gubernatora pahrsinaschanâ. Preefsch jaunio pahrgrosijumu eewefchanas tapfchot suhtiti daschi senatori, ka: Rowalewskis, Mordwinows, Lubofschinskis, Polowzew, Schamschin u. z. Peh3 zitahm sinahm, fchi senatoru suhtifchana nenotifschot wis jaunio pahrgrosijumu eewefchanas, bet daschu gubernu rewideerefchanas deht, ka tas ari jau agrafôs gadôs daschreis notizis. Schoreif rewifija notifschot leelakâ mehrâ; tapfchot rewideeretâs fchahdas gubernas: Rostroma, Rajana, Tambowa, Woronefcha, Saratowa, Kiowa un Tschernigowa.

Lihdschim, ar pastu bran3ot pa pastazeleem, bija jamafsa 3 kap. no sirga un werstes, ja ihito pastasirgu netruhfâ; bet kad brauza pa fahnu zeleem, jeb ar ta fahzameem privatfirgeem, tad bija zitada tafse. Tagad 26. februari Wisaugstati apliprinats waltsipadomes spreedums, ka tafse pa-augstinama pa 3 kap. uf 4 kap. no sirga un werstes. Widsemê nu sinams ar stanziju preefschneekem jaflehd3 jauni kontrakti. Senako starpibu starp ihitajeem un privatfirgeem, starp pasta un fahnu zeleem (lihdschim 30 werstes) gribot tad atzelt. Ja til sirgi dabunami, tad dabuhs un mafjâs 4 kap. no sirga un werstes. Schee nofazijumi nahfchot fpehla no 1. janwara 1881. gadâ.

Jauni drufas likumi, ka jau sinots, tagad teefot isstrahdati. Schee likumi buhschot prowintifchu laifrafsteem dot leelaku brihwibu, ne ka bijis lihdschim. Bet fahdâ wihjê fcho brihwibu nodibinat, par to wehl neleekahs buht weenojufchees. Til daudf gan efot paredsams, ka ari prowintjês tiks atkauri laifrafsti, bej zensjures, bet fahda lai buhtu par teem usfraudfiba. Par galwas pilfchetas beszensjuras laifrafsteem usluhtofchana peekriht eefschigu leetu ministerim, kufsch tahdeem laifrafsteem war dot brihdinaschanas, tos uf sinamu laifu aifleeht, jeb teem aifleeht numuru pahrdofchanu un jaunatôs laifôs ari fludinajumus uf fahdu laifu. Bet usdot ministerim tahdu usfraudfibu par

wifahm prowintifchu awifehm, tas nemaf naw isbarams wifu leelâ flaita deht. Tê nu teef preefschâ listis, usfraudfibu par katras gubernas laifrafsteem ustizet peenahkofcheem gubernatoreem. Pret to „Now. Wr.“ peefihmê, ka gubernatoreem warot gan atkaut, dot brihdinaschanas un apkihlat fahdu weenu awifes numuru, bet ne wis aifleeht wifu awifi uf fahdu laifu. Wiflegfchanai un wifseem ziteem fofeem, kas dara awifei naudas finâ fahdi peh3 minetas awifes domahm wajadsetu notift weenigi peh3 teefas spreeduma. Preefsch galwas pilfchetu laifrafsteem gribot pa wifam atzelt brihdinaschanas un winus fodit til peh3 teefas spreedumeem.

Polizejas waldes Widsemê un Kursemê nahkofchâ gadâ tapfchot pahrgrositas, peh3 ta pascha pamata, fahds Widus-Kreewijas gubernas.

Jauns Kreewu laifrafstis. „Rev. 3tg.“ stahsta, ka nahkofchâ mehnefi fchê Nigâ isnahfchot jauna humoristigi-fatirifka nedelas-awife, fem Fanarew fga redakcijas. Schi buhs laifam ta pate awife, par kuru ari muns jau ir stahstis un kas Jelgawâ tapfchot drukata. — Dani paschâ apgahdeewa, ka dsirdams, isnahfchot weens Latweefchu litererifks laifrafstis ar bildehm.

Dinaburgâ dselszeku stanzijâs wajagot fargatees, no labi gehrtahm jaunâm damahm, kas mehdsot isluhtees no pasafcheereem par rubli fihkas naudas, jo pee kafas newarejuschi ismainit; papihru rubli tuhlt atnefichot. Bet ar to efot — projam. Uf papihra rubli warot tad melti gaidit.

Rewele. „New. Beob.“ wehsti, ka naktis no 13. uf 14. un no 14. uf 15. juliju Zgaunijâ bijufe leela falna, kura stipri apfahdejufe kartupelus, Wesenbergas apgabala termometers 14. junijâ rahdijis — 2°, zaur to kartupelu peebreefchana aiflaweta. Tâ tad labahs zeribasuf bagatu kartupelu gadu Zgaunijâ fchih3 agrahs naktis falnas loti mafinajufchas.

— Bairaf ne kâ gadu tê nodarbojahs ar Reweles ostas isbuhwes jautajeenu. „Rev. Beob.“ tagad raksta, ka fchini leetâ nu nospreefts, ostas isbuhwi nodot Reweles birfchas komitejai, Kronis wispirms mafajot lihdschim 750,000 rub. Galigee kontrakti ar finansministeriju un birfchas komiteju isbariti. Zeku ministerijas teknifkais pahrspreedums drihs gaidams.

Par kweefchu atwefchannu ij Amerikas uf Reweli nesen gahja fina zaur awifehm. Tahdu atgadijeenu wif tulkoja par kaunu fihmi preefsch Kreewijas sentkopibas un labibas andeles stahwofka, jo kad Amerikaneefchu labiba jau paschâ Kreewijâ atrod tirgu, kur tad Kreewu labiba ar wifu lai konkureerê ahrfemes? Bet wehlat isfkaid-drojahs, ka uf Reweli ij Amerikas nebija wis atwefsti kweefchi, bet maifs jeb Turku kweefchi, un ari til preefsch brandwihna dedfinafchanas un rauga taisifchanas. 3f weena puda fanju rubfu, kas mafajis 1 rub. 25 kap., isdedfinot 42 wedru graubus un no maifa, kas kopâ ar atwefchannu lihdschim Rewelei mafajis til 90 kap., isdedfinot 47 gradus. Loti ehrmigi pee tam ir, ka maifa iswefchana ij Kreewijas uf ahrfemehm fchini gadâ naw wis apstahjufehs, bet ir wehl stipraka ne kâ pehrn. Schi gada pirmajôs peezôs mehnefchôs kad kweefchu, rubfu un weefchu iswefchana stipri bija kritufe, maifa iswefchana stipri bija kritufe, maifa iswefchana augufe lihdschim 705,874 tichetwertu (tad kad pehrn tizis iswests til 246,418 tichetwertu). No tam redsams, ka Kreewijas maifs uf ahrfemes tirgeem war konkureeret ar Amerikas maifu. Zaur to tas notizis, ka daschâs weetas Kreewijâ tomehr Amerikaneefchu preze bijufe lehtaka par Kreewu prezi, tas wehl naw flaidri sinams.

Seels uguns-grehls bija Tehrpata, nakti no 17. uf 18. augustu. Nodogufchâs 13—14 ehlas, to starpâ 3 prahwi trihsstahwu nami. Uguns-grehls bijis loti wehlu pasinots un wehlatu truhzis uhdena, ar to dshst; tadeht ari uguns aifgrahbuse til daudf ehlas.

No Wifputes aprinka top rakstis „Lib. 3tgai.“ ka labibai tur deefgan laba rafme: rubfi isdodot 8 lihdschim 10 graudu, kweefchi — 9 lihdschim 12 graudu. Rubfi fwerot 119 lihdschim 125 mahrz. un leelâs baltâs aujas — 85 mahrz. — Tahlak top peemineti dimi brihnifchigi atgadijumi labibas augu walsti. Gr. muiſchas auſu lankâ atrafis milfu auſu-ſtebrs, 6½ pehdas garumâ, ar 2 wahrpahm; un Sopmufchâs labibas laukâ atrafis wafaras-rudfu ſtebrs ar ſefchahm wahrpahm. Ja rehfinam, ka katrâ wahrpâ tika 20 graudu, tad no weena pascha rudju grauda buhtu 120 graudi isaugufchi.

Jelgavas Latw. beedriba

fwinechš 30. augustā 1880 g.

Latweešņu tautas-swehtkus.

Programa. Swehtku-beenā, no rihā stary pulstien 9. un 10., buhs beedru un nebeedru šapulšehānāš Jelgavas Latw. beedribā. Pehz tam Deewatāpohāna, ihpašči ar šo noluhku ispušhotā Annas bašnizā. No bašnizās swehtku-gahjeens, ar mušiku, uš jaušo Medema dahrsu (pee Ešera-reelas). Pa 30 kap. preešch dahrsā ee-eešchānās biētes dabujamas eepreešch beedribā pee šweizerā, swehtku-beenā pee no-teikta dahrsā wahrteem. Dahrsā swehtku atklāšchānās runa no beedribas prezidenta. Tad dšeebahs: „Deewš, fargi Keijaru!“ Uš tam runāhs, dšeebahs Jelgavas Latw. beedribas seewešchū un wihrešchū toris, spēlehs mušita, taps dšeebahs no žiteem koreem. Pulst. 3. pehz pusd. dahrsā sem werandas goda maltite, uš tam war pee-teiktees pee beedribas šweizerā swehtku-beenā no rihā, wehlat lihds pulst. 1. pee beedribas lašes dahrsā. Pulst. 7. wakarā šahšees Jelgavas teatra namā israhdi-šchāna. Pehz prologa no mahšleeneela D. Breshchinsky k., taps israhbits:

Apwaktetais juots.

Joku-luga 1 zehleend, latw. no Deepina

Bagata bruhde.

Original joku-luga ar dšeebahchānu 1 zeh- leend no A. Allunana.

Swehtku dšeešma,

taps dšeebahs no mahšleeneela D. Breshchinsky k.

Teatra ženas, tā parastās. Biētes preešch teatra dabujamas lihds 30. augustam pee kopmana Deitsberg k. (netahtu no Goerka apteela), swehtku-beenā lihds pulst. 12. pusd. Jelg. Latw. beedribā, tad Medema dahrsā pee lašes, no pulst. 4. pehz pusd. teatri pee lašes. Pehz teatra buhs Medema dahrsā

leeliska swehtku-ugunoschana

no pasihstamā Jelgavas ugunoschānās meistara Jeyfferta.

Uš tam Jelgavas Latweešņu beedribā

Balle.

Biētes preešch balles dabujamas wakarā pee lašes, un maksās: bee dšeeem 70 kap., beedru dāmahm 30 kap., nebeedreem 1 rub., nebeedru dāmahm 50 kap.

Jelgavas Latw. beedribas fahrtibas komišija.

Muhsu apgahdeena un general-komišijas grahmatas iraid šahhdas:

- Dšeijs šlanas** no Fr. Wahlberga. Makšā eeshchūstas 40 kap. Glihtā kalito wahltā eeshchūstas 55 kap.
- Baltijas kalenders 1879 gadam.** Išdemis krogsenju Mitus 40 kap.
- Sadshiwes wilni.** Original-romans is Baltijas sadshiwes no Theodora Holanda (Wateru Jura) 1 rub. 25 kap.
- Gubwernantes noslehpums.** Romans pehz M. E. Braddona. Išnachts 5. meteendš. 1 un 2 maksā ā 15 kap.
- Kara-kronika** jeb Kreewu-Turku karšch no 1877—1878, ar daubš biēhem pušchkota. Glihtā ahdas wahltā eeshchūstas 2 rub.
- Krusta-karotaji** jeb Kalna Wezais, patihlams stahšis, latwiški tulkots 25 kap.
- Weenas deenas pateesiba,** stahšis is Bahzu walodas tulkots no J. Semišča 15 kap.
- Kasals Ametnizlis,** wehsturigs stahšis, tulkojis J. Semits 10 kap.
- Škaišta wehrpeja,** jauts stahšis, is Bahzu walodas tulkojis Lappas Mahrtinsch 20 kap.
- Jauņa Sapnu-grahmata,** lihds ar laimes leeshchānās un kahršchū islišchānās isstahstihchānu 25 kap.
- Lenore,** behdu-luga ar dšeebahchānu trijōš zehleendš. Preešch Latweešņu štatuwes pahrsrahhdāta no R. Jaunšema (R. Bodneela) 35 kap.

No stahstu krašjuma lihds šchim jau isnahstuhji:

- N. 1. Baflehtpa manta.** Latwiški tulkojis P. G. Makšā 25 kap.
- N. 2. Breefmiga atreešchānāhs.** Kreewištī no R. W. Gogola. Latwiški at- stahstihjis Šalfemneeku Kahrliš 20 kap.
- N. 3. Šlawenais raušis.** Iš Kreewu walodas latwiški pahrzehlis Seedonu Brijmajtis 20 kap.
- N. 4. Ižnišchānāhs ar Kautaseeshchēm** jeb Muhamedaneetes miheleštiba. Stahšis, latwiški atstahstihjis Rodrinu Kahrliš 20 kap.
- N. 5. Šlihkone un Jahnū naktis.** Kreewištī no R. W. Gogola. Latwiški at- stahstihjis Šalfemneeku Kahrliš 20 kap.

Puhzišchū Gederts un beedris, Rīgā,

Ahr-Rigas Kalku-eela Nr. 14.

P. van Dyka pehznahzeji,

Rīgā, Smilšchū-eelā.

Claytona Lokomobiles u. kul.-mašch. Packarda superfosjati, augst- u. widejgr. ar presolita labuma apgalwošchānu, — tā tā ari kati-mehkli, augstgr. kaulu-milti un wišabas žitas lauhjaimn. mašch. u. rihli.

Išdewejs: A. Ahbrandis. — Drukātš pee Aleksandra Štāhla, Rīgā, Muhtu-eela Nr. 15.

Trešchajā Baltijas semlopibas zentral-istahde par lokomobilehni un kulamahni- mašchinehni tikai

Rustons Proctors un beedr.

dabuja goda-diplomu un turklat wehl pirmo goda-algu — šudraba medalii famehr žiteem Angtu fabrilanteem kuwa dotas tikai pirmahš goda-algas.

Bieglers un beedr., Karkowā. — Rīgā. — Deepajā.

Stiftu-kulamās-mašchinas

is Heinrich Lanz fabrikas, Mannheimē, šhini gadā Rīgā noturetā trešchā Baltijas semlopibas zentral-istahde kronetas ar pirmo goda-algu, šudraba medatu, famehr is žitu fabriku stiftu-kulamās-mašchinas, ar kola waj dšefes stahwu, eemantoja tikai otro goda-algu.

Heinrich Lanz fabrika jau lihds 1879. gada beigahm taišjušē ne masat tā

!80,000!

tahdu stiftu-kulamā-mašchinu, kas pirzejus atrabuschās, un kas tadēhl pašchās sewi wislabaki ušlawē, tik labi šawā darbā tā štripumā.

Weenigā pahrdoschānās weeta preešch Baltijas gubernahm

J. W. Graham

mašchinu-lehgeri, Rīgā, eepretim Jelgawas un Tukumas bahnusim.

J. W. Graham, Rīgā,

eepretim Jelgawas un Tukumas bahnusim.

Arkli, arktu dakti, sehjamas- un planja- mas-mašchinas. Ar rofahm un gepeli dšenamās kulamās-mašchinas. Garrettā lokomobiles un kulamās-mašchinas, kas ihpašči weentahrschi labi taištas un daubš pahrschā; uš Parišes pa- šaules istahdi tahs ar 2 šelta medatāhm kronetas.

Superfosjati, augst- un wišus- grahdigi, ar peesolita labuma apgalwošchānu.

Gales un preešes balkus,

plankas, behtus, lastas un wišabus žitus buhwlofus pahrdob par lehtu ženu

G. Jakobsohns,

Upes-eela Nr. 4, aij bruhwera Hermutha, Jelgawā.

Wišadus drukas-darbus

nem un par mehrenahm žeenahm ahtri un glihti israhhdā

Aleksandra Štāhla drukatāwa,

Rīgā, Muhtu-eela Nr. 13.

Zehšwainē

31. augustā 1880:

Weefigs-wakars,

isrihtots no Stehrstu Andreja ar kuple- jahm, štateem 2c. Eeshchūstums plst. 9. wakarā.

Deel-Zwandes skolašnamā isrihtos swehtdeen, 31. augustā šch. g.

Laizigu koncerti

ar weefigu wakarū un danzoshānu. Šahšums pulstien 5. wakarā. Klahstafas šinas programōs. Išrihtotaji.

Behšwaines bašnizā.

Swehtdeen, 31. augustā šch. g. isrihtos Jurjānu Andrejs

garigu koncerti,

ar Reeseres, Westeenas un Wertalwas foru laipnu peepalihdšibu. — Eeshchūstums pulst. 4. pehz pusdeenas.

Rigas Latw. teatris.

(Rigas Latw. beedr. namā).

Swehtdeen, 31. augustā 1880.

Benefize

beht tahtafas isglihtoshchānās dramatiškā mahšklā preešch Rīgas Latweešchū beedr. teatra atteera

N. Bodneela, alias N. Jaunšema k.

Pirmo reisi:

Roberts.

Original štatu-luga 3 zehl. no N. Bodneela (N. Jaunšema).

Makšā par ee-eešchānu: Rā arweenu.

Gewehrojot šchihš israhdišchānās labu mehrti, luhdsu tilpat pištehtneelus, tā ari lauzineelus mani manā godā beenā leelā štātā apmelleet. Ar žeenišchānu

N. Bodneels, alias N. Jaunšems.

Zehšis,

Weiffenfeldta k. šahlē, 31. augustā 1880, pulstien 6. pehz pusdeenas

humoristigs wakars.

Pehz tam danzoshchāna pee labas mušitas. Eeshchūstums J. L. L. B. jaundibinajamai meitu-skolai par labu. Išrihtotaji.

25 rubti pateizibas alga

tam, kas war israhdit, tur atronahs tas no Watranas Dešu frogus (Suntaišchū draudšē) ganibahm nakti no 14. uš 15. augustu jagtu firgu. Šihmes ir šchahhdas: pehrme balta, pafatas tahjas ar šlu spalwu, trehpes un aše filas un paplitas, preešch- tahjas ar apluhšchēm un pilneem nageem, augums 2 aršhini beš 2 želleem, piežigs ar resnu kaku, wežums aštoštā gadā. Japee- teizahs pee Watranas mušchās walbišchānās.

No polizejas atwehlets. Rīgā, 27. augustā 1880.